

2018

Planprogram – Plan for samfunnssikkerhet og beredskap 2018-21

Behandling	Dato
Vedtak forslag planprogram, formannskapet	22.03.17
Utkast sent på høring	18.12.17
Høringsfrist	31.01.18
Behandling i formannskapet	11.04.18
Vedtak i kommunestyret	25.04.18

Kvænen
kommune

Planprogram for Plan for samfunnssikkerhet og beredskap 2018-2021

Innhold

1. Innledning.....	2
1.1 Forankring	2
1.2 Hvorfor planprogram.....	2
1.3 Hvorfor kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap?	2
2. Beskrivelse av planarbeidet.....	3
2.1 Planområdet	3
2.2 Rammer og føringer for planarbeidet	3
2.2.1 Hovedprinsipper for beredskapsarbeid.....	4
2.2.2 Lovkrav.....	4
2.2.3 Nasjonale og regionale rammer og føringer	5
2.3 Plantema og utredningsbehov	6
3. Organisering, fremdrift og medvirkning.....	7
3.1 Organisering	7
3.2 Fremdrift.....	8
3.3 Medvirkning.....	9
4. Vedlegg	10
Vedlegg 1: Beredskapsorganisering i Kvæningen kommune	10
Vedlegg 2: Høringsinstanser.....	11

1. Innledning

1.1 Forankring

I planstrategien for 2016- 2019 (vedtatt av kommunestyret i sak 48/16) har Kvæningen kommune prioritert utarbeidelse av kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunene har en nøkkelrolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap som planmyndighet, tjenesteprodusent og pådriver innenfor samfunnsutvikling på lokalt nivå.

Innføringen av sivilbeskyttelsesloven (2010) og forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011) gir kommunen nye lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap.

1.2 Hvorfor planprogram

Kommunestyret i Kvæningen kommune har vedtatt at det skal utarbeides en kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap. Et planprogram skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varslingsplanoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av kommunestyret.

1.3 Hvorfor kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap?

I meld st. 10 (2016-2017) defineres samfunnssikkerhet som samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og setter liv og helse i fare. Slike hendelser kan være utløst av naturen, være et utslag av tekniske eller menneskelige feil eller bevisste handlinger. I denne stortingsmeldingen slås det fast at som samfunn må vi være forberedt på å håndtere hendelser når de inntreffer. En slik håndtering krever samordnet innsats fra mange aktører, alt fra nødetater, kommuner, statlige etater, til frivillige organisasjoner og privat næringsliv. Det er fire grunnleggende prinsipper som ligger til grunn for samfunnssikkerhetsarbeid: ansvar, likhet, nærhet og samvirke. De tydeliggjør aktørers ansvar og legger føringer for samarbeid og håndtering av hendelser.

Kommunenes ulike roller og ansvarsområder innen samfunnssikkerhet og beredskap, er definert i forskrift om kommunal beredskapsplikt, jf. § 1, andre ledd: «Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.»

Denne forskriften har som formål å sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på

helse, miljø og materielle verdier. Det følger av forskriften at kommunen skal ha:

- En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jf. § 2
- Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, jf. § 3
- En overordnet beredskapsplan, jf. § 4

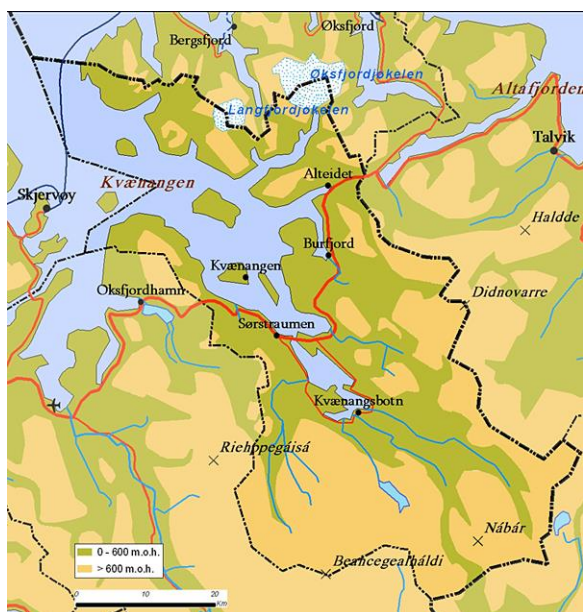
Viktige spørsmål som skal besvares:

- Tverrsektorielt samarbeid om samfunnssikkert i Kvæningen kommune.
- Systematisering av oppgaver og ansvar
- Identifisering av store uønskede hendelser som kan ramme Kvæningssamfunnet
- Kommunens håndtering av slike hendelser (beredskapskapasitet)
- Hvordan forebygge uønskede hendelser
- Hvordan styrke beredskap og håndteringsevne

2. Beskrivelse av planarbeidet

2.1 Planområdet

Plan for samfunnssikkerhet og beredskap vil omfatte Kvæningen kommune i tillegg til grenseområder til nabokommunene. Videre forholde planen seg til det regionale arbeidet med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering.

2.2 Rammer og føringer for planarbeidet

2.2.1 Hovedprinsipper for beredskapsarbeid

Det nasjonale samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet er basert på prinsippene om ansvar, likhet, nærhet og samvirke:

1. Ansvarsprinsippet

Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

2. Likhetsprinsippet

Den organisasjon man opererer med under kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.

3. Nærhetsprinsippet

Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

4. Samvirkeprinsippet

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

2.2.2 Lovkrav

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt

Sivilbeskyttelsesloven har til formål å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur ved bruk av ikke-militær makt når riket er i krig, når krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, og ved uønskede hendelser i fredstid.

Sektor- og særlover

Kommunen er en stor og omfattende virksomhet som utfører viktige oppgaver for samfunnet og befolkningen. For å sikre at disse oppgavene løses på en måte som ivaretar «befolkningens sikkerhet og trygghet» er oppgaveløsningen underlagt en rekke lov og forskriftskrav på ulike fag- og sektorområder.

- Lov om helsemessig og sosial beredskap og forskrift om krav til beredskapsplanlegging mv.
- Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og drikkevannsforskriften
- Lov om brann- og eksplosjonsvern og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen
- Kommunehelsetjenesteloven,
- Sosialtjenesteloven,
- Smittevernloven,
- Strålevernloven,

- Vannressursloven,
- Forurensningsloven,

Plan- og bygningsloven

Som planmyndighet skal kommunen gjennom planleggingen ”*fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.*” jf. PBL § 3-1, h. Kommunen skal også påse at det i forbindelse med planer for utbygging gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. PBL § 4-3. Det er også viktig å påpeke at den helhetlige ros-analysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i planer etter PBL.

2.2.3 Nasjonale og regionale rammer og føringer

I tillegg til lovkrav foreligger det nasjonale og regionale meldinger og planer som har innvirkning og som legger føringer for kommunenes arbeid

- Meld. St 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn- samfunnssikkerhet
- Meld. St 13 (2015-2016) Politiets rolle i den nasjonale beredskap
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal – og transportbehandling
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Klima i Norge 2100
- Nasjonal Transportplan
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for Troms, 2016-2019
- Regional planstrategi, 2016-2019
- Fylkesrådets tiltredelseserklæring
- Fylkesplan for troms
- Regional strategi for klima og energi
- Regional forvaltningsplan for vannregion Troms
- Regional transportplan
- Regional miljø- og energistrategi for Troms
- Strategi for utvikling av petroleumsnæringen i Troms
- Havbruksstrategi for Troms
- Nord Troms regionrådets strategidokument

Det foreligger til også planer, mål og strategier i nabokommunene som er relevant for samfunnssikkerhet og beredskap i Kvænangen kommune.

2.3 Plantema og utredningsbehov

Det skal utarbeides en kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap i Kvæningen kommune. Planen skal være et styringsverktøy for kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhetsarbeid, og skal inneholde målsettinger, strategier og tiltak kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap de neste fire årene. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Som et ledd i denne prosessen er det gjennomført en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Kvæningen kommune. Hensikten er å kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe og hvordan disse kan påvirke kommunens daglige virke, tjenesteleveranse og befolkning. Helhetlig ROS skiller seg fra andre sektoranalyser i kommunen ved at det er de store hendelsene som er i fokus. Dette er hendelser som går utover ordinær kapasitet, og/eller omfatter flere ansvarsområder. Analysen har et helhetlig perspektiv ved at gjensidigheter innenfor kommunens ansvarsområder blir berørt. Analysen synliggjør også kommunens viktige samordningsrolle, fremmer kommunens samfunnssikkerhetsansvar på tvers av kommunens ansvarsområder, og samarbeid med eksterne aktører. I tillegg til den kommunale helhetlig ROS, er fylkes ROS for Troms fylke være et viktig grunnlag for utarbeidelse av plan.

Gjennom en helhetlig ROS oppnår kommunen økt bevissthet om og oversikt over risiko og sårbarhet i egen kommune. Helhetlig ROS:

- Gir oversikt over uønskede hendelser som utfordrer kommunen
- Gir bevissthet om risiko og sårbarhet i kommunen
- Fanger opp risiko og sårbarhet på tvers av sektorer
- Gir kunnskap om tiltak for å unngå og redusere risiko og sårbarhet i kommunen
- Identifiserer tiltak som er vesentlige for kommunens evne til å håndtere påkjenninger
- Gir grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
- Gir innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder og fylkes ROS

Resultatene fra helhetlig ROS er dokumentert egen analyse. Analysen inneholder kommunebeskrivelse, identifisering av uønskede hendelser, oppsummering av risiko og sårbarhet i kommunen og anbefalte tiltak til oppfølging av ROS-analysen. Analysen sendes på høring til interne og eksterne aktører som har vært involvert i arbeidet med helhetlig ROS. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen imøtekommer kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret og forskrift om kommunal beredskapsplikt

3. Organisering, fremdrift og medvirkning

3.1 Organisering

Oppdragsgiver er kommunestyret, og skal godkjenne planprogram, og kommunedelplan med helhetlig ROS – analyse

Styringsgruppe er planutvalget. Styringsgruppen har følgende ansvar og oppgaver:

- Skal sørge for at mandat og mål er klart før prosjektet detaljplanlegges og igangsettes
- Skal godkjenne prosjektplan med tids-, ressurs- og kostnadsplan
- Skal behandle større endringer i prosjektets framdrift
- Kan godkjenne strategiske beslutninger underveis i prosessen for eksempel knyttet til milepæler

Prosjektansvarlig er administrasjonssjef, Frank Pedersen. Han har ansvar for å sørge for tilgang til ressurser til planarbeidet. Videre vil prosjektansvarlig være et mellomledd mellom operativ prosjektleder og styringsgruppe. Prosjektansvarlig oppnevner prosjektleder.

Prosjektleder er Bjørn Ellefsæter.

Prosjektleders ansvar er å lede og gjennomføre planprosessen i samsvar med vedtatt mål.

Prosjektleder er leder av operativ prosjektgruppe og deltar i møtene i styringsgruppen.

- Skal fordele oppgaver og følge opp at de gjøres
- Har det operative og daglige ansvaret som innebærer å lede operativ prosjektgruppe, arrangere nødvendige møter, seminarer, verksteder og idedugnader
- Sørge for referater, holde kontakt med sentrale aktører og orientere om viktige saker som dukker opp og motivere til innsats
- Kan ta initiativet til å ta tak i problemer eller muligheter som dukker opp som kan innebære endringer av prosjektet. Store endringer legges fram for styringsgruppen
- Skal rapportere til styringsgruppen og bidra til å skape god kontakt med denne
- Skal sørge for god informasjon og kommunikasjon både innad i planprosessen og til omgivelsene

Prosjektgruppe består av utvidet ledergruppe (Alf Bjørnar Eriksen (erstatte Kristin Anita Hansen), Jan Inge Karlsen, Unni Edvardsen, Bjørn Ellefsæter, Frank Pedersen, Tore Li og brannsjef Nils Arnold Nilsen)

Prosjektgruppen er ansvarlig for planprosessen, og har i mandat å utarbeide en kommunedelplan for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunedelplanen skal lages i henhold til prosess- og formkrav i planloven for kommuneplaner. Som et grunnlag for arbeidet utarbeides en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for Kvæningen kommune. ROS analysen skal også gi innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder, og eventuelt til regionale risiko- og sårbarhetsanalyser.

Ressursgruppe består av fagpersoner i organisasjonen:

- Åsmund Austerheim, NUT
- Dag Åsmund Farstad, NUT
- Kjell Nysveen, Kommunelege
- Oddrun Johansen, leder psykisk helse
- Benedicte Lillås, Helsesøster
- Jim Hansen, IT-konsulent
- ... (erstatte Erlend M. Sylta), NT-Brann

Ressursgruppen skal ivareta tverrfaglig samarbeid for planen som helhet, og skal bidra til felles løsninger så langt som mulig.

3.2 Fremdrift

Plan for samfunnssikkerhet og beredskap skal gjennomføres med prosess og medvirkning etter Plan – og bygningsloven. Planarbeidet starter opp uke 082017 og planen skal vedtas i juni 2018. Fremdriften i planarbeidet kan skisseres på denne måten:

Plan for samfunnssikkerhet og beredskap		2017								2018						
		Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug-Nov	Des-Jan	Feb-Mar	Apr	Mai-jun	Jul-Aug	Sep	Okt	Nov-Des
	Prosjektorganisering	23.	15.													
Planprogram	Planprogr. høring (6u)															
	Merknadsbehandling															
	Vedtak planprogr.										25.					
Plandokument	HROS-analyse			20.	19.						25.					
	HROS på høring															
	Utarbeiding plan															
	Planforslag høring (6u)															
	Merknadsbehandling															
	Kstyrets planbehan														31.	
Vedtak i kommunestyret 25.04.18, fastsettelse av planprogrammet.																
HROS-analysen legges fram for kommunestyret 25.04.18 til vedtak.																
Endelig plan vedtas i kommunestyret 31.10.18.																

3.3 Medvirkning

For å sikre ansvars- og nærhetsprinsippet vil planarbeidets prosjektgruppe være kommunens kriseledelse. Prosjektgruppen skal være pådriver i plan og analysearbeidet. Arbeidsgruppen består av fagpersoner som har beredskapsansvar i normalsituasjon. Kommunens beredskapsråd (vedlegg 1) var involvert i analyse- og planarbeidet, og deltok på arbeidsseminar i forbindelse med ROS analysen.

Offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner sikres medvirkning ved høring av planprogram, ROS-analyse og av planforslaget. Forslag til høringsinstanser, Vedlegg2. Utvalgte aktører var invitert til arbeidsseminaret i april 2017.

Medvirkning fra befolkningen ivaretas gjennom høring og offentlig ettersyn, samt informasjon gjennom kommunens internettsider og kunngjøringer i media om høringer.

4. Vedlegg

Vedlegg 1: Beredskapsorganisering i Kvæningen kommune

Kommunal kriseledelse

	STILLING / NAVN	ROLLE
Kriseledelsen – Faste medlemmer	Ordfører Eirik L Mevik	Leder
	Varaordfører Ronald Jenssen	Stedfortreder
	Administrasjonssjef Frank Pedersen	Operativ leder
	Kontorsjef Bjørn Ellefsæter	Operativ NK/loggfører
	Etatsleder helse og omsorg Unni Edvardsen	Fagansvarlig
	Etatsleder oppvekst og kultur Alf Bjørnar Eriksen	Fagansvarlig
	Etatsleder næring, utvikling og teknisk Jan Inge Karlsen	Fagansvarlig
Innkall les kun ved	Brannsjef Nils Arnold Nilsen	Fagansvarlig
	Kommunelege I Kjell Nysveen	Fagansvarlig
	IT-leder Jim Hansen	Fagansvarlig I

Kommunalt beredskapsråd

Ordfører Eirik L Mevik
Varaordfører Ronald Jenssen
Administrasjonssjef Frank Pedersen
Kontorsjef Bjørn Ellefsæter
Etatsleder helse og omsorg Unni Edvardsen
Etatsleder oppv og kultur Alf Bjørnar Eriksen
Etatsleder næring/utvikling/teknisk Jan Inge Karlsen
IT-leder Jim Hansen
Kommunelege I Kjell Nysveen
Brannsjef Nils Arnold Nilsen
Mattilsynet v/Knut Øystein Johansen
Statens Vegvesen v/Rigmor Thorsteinsen
Alta Kraftlag v/Per Erik Ramstad
Lensmann Øistein Nilsen
HV-16 v/Birger Solbakken
Sivilforsvaret v/Kurt Myrland

Kriseteam

Faste medlemmer	Innkalles ved behov
Leder psykisk helse Oddrun Johansen	Barnevernsleder Lisa Løkkemo
Kommunelege I Kjell Nysveen	Kommunelege II Nils Johan Ribe
Prest Jan Erik Westen	Helsesøster Benedicte Lillås
Lensmann Øistein Nilsen	NAV v/Susanne Jørgensen

Vedlegg 2: Høringsinstanser

Høringsinstanser
Fylkesmannen i Troms
Troms fylkeskommune
Kystverket, Troms og Finnmark
Fiskeridirektorat, region nord
Statens Vegvesen
Sametinget
NVE
Mattilsynet
Troms sivilforsvarskrets
HV -16
Troms politidistrikt
Reinpolitiet
UNN
BUP
PPT
Nord Troms Prosti
Alta kraftlag
Ymber
Kvæningen kraftverk
Statnett?
Telenor ASA
Bredbåndfylket
Avinor Sørkjosen Lufthavn
Avinor Alta
Avinor Tromsø
Troms fylkestrafikk
Nord Troms friluftsråd
Redningsselskapet
Norsk folkehjelp, Kvæningen
Troms Røde Kors,
Røde Kors, Langfjordbotn
Kvæningen Scooterforening
Kvæningen NJFF
Diakoniutvalg i Kvæningen menighet
Grendeutvalg i Kvæningen kommune